

OTOĆ (71) *pt*

otoc (64), **otoci** (7) [*tylko w formach 1 sg m praes otomci wam powiedział itp.*].

Oba o jasne.

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

I. Partykuła deiktyczna (71) :

1. Wskazuje, kieruje uwagę na wypowiedzenie lub jeden z jego członów (65) :

A. Prezentuje osobę, pojęcie, miejsce (5) : *otoc yeft ktori wyfy przed toba nakrziu BierRaj 23.*

α. Wskazuje, z elipsą łącznika w orzeczeniu: to jest (4) : *BierRaj 23v; mowili: Ototz żalobliwa matka OpecŻyw 158; Iezufa łfukácie [...] wftál ci z mártwych/ a nie ieft tu/ ototz miefće gdzie go bylo położono [Ecce locus ubi posuerunt eum Vulg Mar 16/6; otho y miefće gdzie y było położono Leop]. OpecŻyw 165; otocz tey myley panny vyątfzą dołtoynołzycz yłz zwyecznołzyczy w bołthwye yeft porodzona PatKaz II 44.*

B. Poprzedza zawiadomienie, obserwację, zapowiedź; ecce PolAnt, Vulg [w tym: po verba dicendi (14)] (29) : *BierEz G3, N; Otociefmy dzis wzięli pocielfenié OpecŻyw [162]v, 88v, 102, 104v, 131; PatKaz II 42; MurzNT Luc 10/19; Głós miłego mego/ othoć on idzie łkącząc po gorách/ przelkákuiąc pagorki: [...] otoc on łtoi [ecce ipse venit ...En ipse stat; oto ten idzie ... Oto on łtoi WujBib] zá ściáną náłfą/ pátrzáiąc przez okná Leop Cant 2/8-9, Iudic 9/31, 1.Reg 20/5; BibRadz Ps 17/11, 4.Esdr 15/28, 1.Mach 4/36, Luc 13/32, 24/49; BudBib 4.Esdr 14/18; Ku mocy Bożey mowiąc [...]. Mocy Boża/ Zywioly otoc wftępuią KołakCath B3v; WujNT Ioann 16/32, 1.Cor 15/51.*

W pozycji po spójniku (1): RejPos 9 cf »otoc to«.

Połączenia: »otoc ... a« (1): *ototz filny gwált cirpię/ a niewie^m tzo mám vczynitz OpecŻyw 104.*

»otoc to« (1): *Iużci był wtwirdzon onym głofem z niebá/ ktori támże wnet nád nim włfyłzał: Iż otoc to ieft ten fyn moy namileyfzy [Hic est filius meus dilectus PolAnt Matth 3/17] RejPos 9.*

α. Z elipsą orzeczenia lub łącznika (5) : *OpecŻyw 108v; Incenła igni et fuffoła [...] Otoc miły panie łpalona [winnica] ogniem j skopana WróbŻołt 79/17; Timeo miser quam hic mihi nunc rem nunciet, Otoc mię niewymownie tęgá yłz nie wiem comi zá pofelłtwo ten prziniefie. Mqcz 456a.*

Połączenia: »otoc tu« (2): *BierEz Kv; rzekł: Nie przydźcie krolełtwo Boże z połtrzeżeniem: áni rzeką: Otoc tu/ ábo tám [Ecce hic, aut ecce illic; Oto tu/ (ieft) álbo oto ondzie Leop]. WujNT Luc 17/21.*

C. Poprzedza wyjaśnienie, przykład komentarz, uzasadnienie, odpowiedź; ecce PolAnt, Vulg (23) : *BierEz O3; Przeto niełmętzże łie iuż więcéy matuchno moia milá/ otociem iá ieft s tobą vciecha twoia. OpecŻyw 164v, 150; PatKaz II 38v, 43v, 54; MurzNT Luc 7/25; Pobudź ná ty złołniki twoye rozgnyewánye/ Otoc łye nye wftydáyą łtroic dziwnych złołci LubPs V2; RejAp 33v, 97v; HistLan E2v; BudBib 4.Esdr 16/38, 55; CzechEp 160; LatHar 164; Nie wzdychaycie iedni przeciw drugim brácia: ábyłcie nie byli ładzeni. Otoc [Ecce]/ łędzia przede drzwiami łtoi. WujNT Iac 5/9.*

Połączenia: »otoc już« (3): *woła: [...] łtroycie pokutę/ á gotuycie łciełzki Pánu łwemu/ otoc iuż przyłzedł do was/ otoc iuż kołáce we drzwi wálze. RejPos 298v, 110.*

»otoc tak« (1): *Otoc ták mowi przeciw wam [...] Iż łkryie twarz łwą przed wámi LubPs gg4v.*

»otoć ten« (2): *Leop Mar 14/42*; rzekł ku mnie/ Otoć ten ięft wykład [*Haec est interpretatio*] widzenia tego. *BibRadz 4.Esdr 12/10*.

α. *Z elipsą orzeczenia (1)* :

Połączenie: »otoć już« (1): wołał [św. Jan]: Stroycie niebożatká pokutę corychley/ otoć iuż nie dáleko kroleństwo wáfze. *RejPos 9v*.

D. *Wskazuje na wynik, konsekwencję, podsumowanie; ecce Pol, Vulg (8)* : A wy się ftrzelźcie/ otomći wám wśyftko niź przyidźie powiedźiał [*ecce praedixi vobis omnia*]? *MurzNT Mar 13/23; KrowObr 50*; Lwińko fie obudzi/ kilko ich [królików] połápi/ O toć drugi do iámki/ prętko fie pokwápi. *RejZwierz 118v; BibRadz Matth 28/7*; Abowiem powftaná fałszywi Chriřtułowie/ y fałszywi prorocy: y czynić będą [...] cudá/ ták iżby zwiedli (by mogło być) y wybráne. Otomći wam opowiedźiał [*Ecce praedixi vobis*; Otom wam opowiedźiał *Leop*]. *WujNT Matth 24/25, Matth 28/7, Mar 13/23*, s. 830 *marg*.

2. *Uwydatnia, podkreśla (6)* :

A. *Podkreśla sprzeciw, wyrzut, żal; ecce PolAnt (4)* : Pátrzay bráćie mego zdrayce/ Otoć żásię dáktyłow chce *BierEz L4v; OpecŻyw 139v*.

Połączenie: »otoć już« (1): rzekł [anjoł]: Pánie zařtępow/ y dłufołz fie ty niezlytuiefz nád Ieruzálem [...]? otoć iuż then rok temu siedmdzieřiatny [*Iste iam septuagesimus annus est*; iuż to siedmdzieřiaty rok ięft *WujBib*]/ *Leop Zach 1/12*.

»otoć teraz« (1): odpowiedźiała/ mowiac/ Y gdzie fą iáłmuzny y dobrodźieřtwa twoie? Otoć teraz ná tobie fą znáczne [*ecce cognita omnia tecum*]. *BibRadz Tob 2/16*.

B. *Podkreśla przeciwieństwo, kontrast, z elipsą orzeczenia (1)* :

Połączenie: »otoć tu« (1): iż przyiáchála [królowa] od kráiołw źemie fłuchác mądrości Sálomonowey: á otoć tu więcey (*marg*) więřzy ięft. (–) niź Sálomon [*et ecce plus quam Salomon hic*; A oto więřzy niźli Sálomon tu ięft *Leop*]. *WujNT Luc 11/31*.

C. *Podkreśla nowość, zmianę sytuacji, nieoczekiwany jej rozwój (1)* :

Połączenie: »a otoć« (1): A otoć [*et ecce*] fą oftateczni/ ktorzy będą pierwřzemi/ i fą pierwřzy ktorzy będą oftatecznemi. *MurzNT Luc 13/30*.

II. [*Prawdopodobnie: Przysłówek: teraz, właśnie: řzukay w domu Iudowym Saulá imieniem z Thárfu/ Abowiem otoć fie modli [ecce enim orat; ábowiemći fię oto modli WujNT] Leop Act 9/11.*]

Cf OTOŹCI